

Odpověď Ministerstva zdravotnictví na žádost o informaci dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Dne 29. prosince 2023 byla Ministerstvu zdravotnictví (MZ) doručena Vaše žádost o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (InfZ), evidovaná pod č. j.: xxx, kterou jste požádala o odpověď na následující dotazy k dotacím REACT-EU z Evropské Unie:

- *Kolik peněz celkově v této dotaci obdržela Česká republika?*
- *Kolik peněz z této dotace bylo určeno na stavební projekty a přístroje a kolik peněz na personální výdaje pro zdravotníky?*
- *Na jaké úrovni se rozhodovalo o směřování dotací (například, že část či celá dotace bude určena na výstavbu nových center či přístrojové vybavení – a nikoliv na personální výdaje)? Bylo to již na úrovni evropské, na úrovni vlády ČR či na úrovni jednotlivých poskytovatelů, žádajících o dotace?*

K Vaší žádosti sděluji:

Obecný úvod:

Ministerstvo zdravotnictví odpovídá na níže uvedené dotazy na základě skutečností, které jsou mu známy jakožto tzv. věcnému gestorovi příslušné části Integrovaného regionálního operačního programu 2014-2020 (dále jen „IROP 2014-2020“), jehož součástí je právě nástroj REACT-EU. Odpovědným – tzv. Řídicím orgánem tohoto programu je Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“), které zajišťovalo jednání s Evropskou unií, vyhlášení jednotlivých výzev a rovněž prostřednictvím své příspěvkové organizace Centra pro regionální rozvoj i kontrolu jednotlivých projektů.

1. Kolik peněz celkově v této dotaci obdržela Česká republika?

V tuto chvíli není možné ještě hovořit o konečné částce, kterou obdržela či obdrží Česká republika od Evropské unie, neboť finanční prostředky ze strany EU jsou postupně České republice převáděny až po realizaci a kontrole výdajů v jednotlivých projektech. Projekty financované z nástroje REACT-EU musely být dokončeny do konce roku 2023, nyní bude teprve u některých probíhat fáze kontroly.

Obecně lze ale konstatovat, že EU původně v roce 2021 pro Českou republiku určila cca 834, 7 mil. EUR – tj. cca 21,7 mld. Kč k čerpání, z toho mělo být 15,3 mld. Kč určeno pro zdravotnictví. Následně pak došlo k navýšení prostředků, a tak v jednotlivých výzvách bylo k využití v oblasti zdravotnictví a veřejného zdraví připraveno dohromady **cca 22,5 mld. Kč**.

Konkrétně se jednalo o:

- výzvu č. 98 – ROZVOJ, MODERNIZACE A POSÍLENÍ ODOLNOSTI PÁTEŘNÍ SÍŤE POSKYTOVATELŮ ZDRAVOTNÍ PÉČE S OHLEDEM NA POTENCIÁLNÍ HROZBY – poskytovatelé s urgentními příjmy - **18,6 mld. Kč z prostředků EU**
- výzvu č. 99 - ROZVOJ A ZVÝŠENÍ ODOLNOSTI POSKYTOVATELŮ PÉČE O ZVLÁŠTĚ OHROŽENÉ PACIENTY – komplexní onkologická centra,

hematoonkologická centra, kardiovaskulární centra a centra péče o pacienty se zvláště těžkou obezitou - **2,45 mld. Kč z prostředků EU**

- výzvu č. 100 - ZVÝŠENÍ PŘIPRAVENOSTI SUBJEKTŮ ZAPOJENÝCH DO ŘEŠENÍ HROZEB – rozvoj laboratoří a infektologických pracovišť – **1,2 mld. Kč z prostředků EU**
- výzvu č. 102 - ZVÝŠENÍ PŘIPRAVENOSTI SUBJEKTŮ ZAPOJENÝCH DO ŘEŠENÍ HROZEB II. – rozvoj krajských hygienických stanic a laboratorních kapacit pro PCR testování – **230 mil. Kč z prostředků EU.**

Na základě předložených žádostí o dotaci vydalo MMR právní akty opravňující příjemce k čerpání prostředků ve výši 22,1 mld. Kč z prostředků EU. **Vzhledem k tomu, že u některých projektů (konkrétně u výzev č. 99, 100 a 102 je povinnost zajistit i národní spolufinancování), tak mělo být investováno ve zdravotnictví celkem cca 23,5 mld. Kč.** V případě zájmu o skutečná data o využití prostředků je nutné kontaktovat MMR, případně je možné sledovat skutečně vyúčtované prostředky u jednotlivých projektů v Seznamu operací, který je ze strany MMR průběžně uveřejňován na následujícím odkazu:

[DotaceEU - Seznam operací \(příjemců\)](#)

2. Kolik peněz z této dotace bylo určeno na stavební projekty a přístroje a kolik peněz na personální výdaje pro zdravotníky?

Z těchto prostředků nebyly žádné určeny na personální výdaje zdravotníků.

3. Na jaké úrovni se rozhodovalo o směřování dotací (například, že část či celá dotace bude určena na výstavbu nových center či přístrojové vybavení – a nikoliv na personální výdaje)? Bylo to již na úrovni evropské, na úrovni vlády ČR či na úrovni jednotlivých poskytovatelů, žádajících o dotace?

O směřování dotací se rozhodovalo na více úrovních, obecně je lze rozdělit následujícím způsobem:

1. **Úroveň evropská** – Evropská unie stanovila základní legislativní rámec k investičnímu nástroji REACT-EU, jehož cílem bylo pomoci jednotlivým státům s bojem proti pandemii covid-19 a zvýšení odolnosti proti obdobným hrozbám.

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2020/2221 ze dne 23. prosince 2020, kterým se mění nařízení (EU) č. 1303/2013, pokud jde o dodatečné zdroje a prováděcí opatření na pomoc při podpoře zotavení z krize v souvislosti s pandemií COVID-19 a jejími sociálními dopady a při přípravě zeleného, digitálního a odolného oživení hospodářství (REACT-EU), v článku 1 odst. 8 definuje základní rámec pro tematické využití prostředků:

„V případě Evropského fondu pro regionální rozvoje se zdroje REACT-EU použijí především na podporu investic do výrobků a služeb ve zdravotnictví nebo do sociální infrastruktury, na podporu ve formě provozního kapitálu nebo investiční podpory malým a středním podnikům na investice do odvětví s vysokým potenciálem pro tvorbu pracovních míst, na podporu investic přispívajících k přechodu na digitální a zelenou ekonomiku, na podporu investic do infrastruktury poskytující základní služby občanům a na podporu hospodářských podpůrných opatření v regionech, které jsou nejzávislejší na odvětvích, jež krize COVID-19 postihla nejvíce.

V případě Evropského sociálního fondu se zdroje REACT-EU použijí především k podpoře přístupu na pracovní trh na základě zachování pracovních míst zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných, a to i prostřednictvím režimů zkrácené pracovní doby, a to i v případě, že tato podpora není spojena s aktivními opatřeními na trhu práce, ledaže tato opatření ukládají vnitrostátní právní předpisy. Zdroje REACT-EU podpoří tvorbu pracovních míst a kvalitu zaměstnání, zejména pro osoby ve zranitelném postavení, a rozšíří opatření pro zaměstnanost mladých lidí v souladu s posílenými zárukami pro mladé lidi. Investice do vzdělávání, odborné přípravy a rozvoje dovedností se cílí tak, aby podporovaly jak zelenou, tak i digitální transformaci.

Zdroje REACT-EU rovněž podpoří sociální systémy přispívající k opatřením sociálního začleňování a boje proti diskriminaci a chudobě se zvláštním ohledem na chudobu u dětí a lepší přístup k sociálním službám obecného zájmu, včetně služeb pro děti, starší osoby, osoby se zdravotním postižením, etnické menšiny a lidi bez domova.“

Již tento základní rámec definuje, že prostředky REACT-EU nemohly být použity na personální výdaje pracovníků ve zdravotnictví. Financování mezd mohlo být umožněno pouze u odvětví, na které dopadla hospodářská krize např. v podobě nuceného zastavení výroby či poskytování služeb.

S Evropskou komisí pak byla vyjednávána i konkrétní podoba využití prostředků, a to při schvalování revize Integrovaného regionálního operačního programu 2014-2020, do něhož byly tyto dodatečné prostředky na základě rozhodnutí vlády alokovány. Tato revize byla Evropskou komisí schválena dne 26. května 2021.

- 2. Úroveň vládní** – na úrovni vlády došlo k rozhodnutí, jaké tematické oblasti v souladu s výše uvedeným přijatým Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) budou v České republice podporovány, a to i na základě hlavních hledisek podpory – např. nutnosti vyčerpání velkého množství prostředků nejpozději do konce roku 2023. Kromě zdravotnictví se jedná o dotace pro sociální služby a integrovaný záchranný systém, tedy oblasti nejvíce zasažené pandemií.
- 3. Úroveň programová** – Výše uvedená revize IROP 2014-2020 prošla standardními postupy schvalování na úrovni České republiky, její konečnou podobu před

předložením Evropské komise schválil dne 14. ledna 2021 Monitorovací výbor složený se zástupců relevantních organizací.

4. **Úroveň jednotlivých resortů** – Priority jednotlivých resortů z hlediska bližšího zaměření podpory a jejich podrobné odůvodnění byly definovány na jednotlivých ministerstvech. Ministerstvo zdravotnictví stanovilo priority a následně i podrobná specifika jednotlivých výzev k předkládání žádostí o dotaci v rámci zřízené *Koncepční pracovní skupiny pro rozvoj a posílení odolnosti systému českého zdravotnictví s ohledem na využití prostředků REACT-EU*, jejímiž členy byli rovněž např. zástupci pojišťoven, Asociace krajů České republiky a MMR jakožto Řídicího orgánu.
5. **Úroveň žadatelů a následně příjemců dotací** – Žadatelé připravovali projektové žádosti v souladu s nastavením výzev – tj. na základě situace svého zdravotnického zařízení definovali priority pro financování z dotace v podobě staveb a nákupů přístrojů a zařízení. Personální výdaje nebyly tzv. způsobilým výdajem, a příjemci je tak nemohli hradit.

Pro podrobnější informace ohledně postupů vyjednávání a schvalování v rámci jednotlivých oblastí je nutné oslovit MMR, které jakožto Řídicí orgán bylo a je zodpovědné za využití prostředků REACT-EU, a tak připravovalo např. podklady pro vládu a jednalo s Evropskou komisí.